

Dodavatelské řetězce v oboru výroby obráběcích strojů – od testu odolnosti k novým spojenectvím

Jedním z hlavních témat diskusí v době pandemie se stala spolehlivost dodavatelských řetězců. Bude se o ní diskutovat i na virtuální akci METAV Digital, jež se bude konat od 23. do 26. března 2021, aby alespoň částečně nahradila zrušený veletrh METAV.

K narušení dodavatelských řetězců vlivem opatření proti šíření covidu přibývají obchodní konflikty a nevyzpytatelná politická rozhodnutí. Spouštějí všechny tyto faktory deglobalizaci? V Německu se skutečně objevují tendence preferování domácích zdrojů, tj. hledání dodavatelů na domácím trhu a v zemích eurozóny.

Změny dodavatelských řetězců

Na jaře roku 2020 zveřejnila Technická univerzita v Mnichově studii, podle níž se budou dodavatelské řetězce v budoucnosti dramaticky měnit. Studie zdůrazňovala nutnost mít vždy po ruce záložní řešení z geograficky stabilnějších nebo méně postižených oblastí. Platí to i v oboru výroby obráběcích strojů?

Wilfried Schäfer, výkonný ředitel VDW, s tím nesouhlasí. Jako hlavní argument uvádí vysoké požadavky na kvalitu, které jsou v oboru obráběcích strojů typické. Dodavatelské řetězce jsou proto velmi konzervativní.

Benjamin Eichinger s firmy Scoutbee z Würzburgu říká: „Ano, firmy jsou vystaveny šokům, ale existují nástroje, které jim mohou pomoci.“ Firma Scoutbee se specializuje na digitální vyhledávání dodavatelů. Její systém, založený na umělé inteligenci a zpracování velkého objemu datových souborů, pomáhá vyhledávat vhodné dodavatele požadovaných produktů. Firma svůj vyhledávač nabízí jako placenou službu (SaaS, *Software as a Service*). Informace získává z detailních informací, včetně finančních údajů firem, studií udržitelnosti a aktivních certifikátů – a to v různých jazycích a v reálném čase. Cílem je identifikovat vhodné a spolehlivé dodavatele kdekoli na světě. Manuální vyhledávání trvá týdny a měsíce, vyhledávání s využitím umělé inteligence nejvýše dny. Průměrná úspora času je podle klientů firmy Scoutbee 85 %.

V roce 2020 zaznamenala firma Scoutbee zvýšený zájem o své služby, včetně rostoucí poptávky od výrobců obráběcích strojů, kteří dříve portál tak často nevyužívali. Firma za-

ložená v roce 2015 má nyní 130 zaměstnanců a bude jedním z vystavovatelů virtuálního veletrhu METAV Digital 2021. Eichinger potvrzuje zvýšený zájem o „lokální“ dodavatele. Není to ale způsobeno jen pandemií – ke zkracování dodavatelských řetězců přispívají také zvýšené požadavky na kvalitu a ohledy na snižování nákladů na dopravu.

Obr. 1. Veletrh Metav bude letos od 23. do 26. března nahrazen virtuální akcí Metav Digital

Zapojení dodavatelů do plánování

Také výrobci obráběcích strojů musí být připraveni na různá překvapení a možné výpadky dodávek. „V podstatě se na naši strategii nákupu nic podstatného nemění,“ odpověděl Manfred Maier, výrobní ředitel firmy Heller Group z Nürtingenu na otázku, jaké důsledky pro ně má koronavirová krize. Heller Group vyrábí CNC stroje a výrobní systémy pro obrábění. „I nadále se spoléháme na vysokou kvalitu a spolehlivost našich dodavatelů, z nichž většina je z Evropy.“ Přesto i oni, aby snížili výrobní náklady, některé díly nakupují ze zemí s nižší cenou práce. Příkladem mohou být litinové odlitky z Asie. Ovšem ani v tom nevidí Maier žádný problém: „Obecně se snažíme, abychom pro klíčové skupiny polotovárů měli po ruce záložního dodavatele, nebo dokonce několik.“

Podle Maiera zůstala spolehlivost dodávek i v roce 2020 vysoká, přestože se velké množství dodavatelů muselo vypořádat s dočasnou nedostupností zaměstnanců. „Dodavatele kritických dílů seznamujeme s našimi výrobními

plány a odhady. Ty se každý měsíc aktualizují.“ Dodavatelé tak mohou snáze a včas reagovat na výkyvy poptávky a lépe zajistit spolehlivost potřebných dodávek. Nákupci současně pečlivě sledují vývoj u dodavatelů a vyhodnocují ukazatele jejich kvality a spolehlivosti.

Malé a střední podniky sázejí na osobní důvěru a dlouhodobou spolupráci

Studie pracovní skupiny Fraunhoferova ústavu věnující se službám v dodavatelských řetězcích v oboru automatizační techniky zjistila, že malé a střední podniky mají tendenci hledat dodavatele produktů i služeb ve svém okolí a že preferují vztahy založené na osobní důvěře a dlouhodobé spolupráci. Naproti tomu velké podniky hledají své dodavatele globálně, zapojují se do komplexních struktur a používají ověřitelné metriky a řídicí mechanismy založené na předpovědích a plánování.

Ovšem i malé a střední podniky se začínají zapojovat do komplexních dodavatelských vztahů. Jednoduchý proces „objednávka – platba“ je nahrazen složitou sítí provázaných firem. Stroje, dopravníky, roboty, řídicí systémy a software jsou propojeny společným marketingem, obchodem a distribučními procesy do uceleného uzavřeného ekosystému. Úspěch na trhu je stále více závislý na tom, jaké doprovodné služby firmy ke svým projektům poskytují: údržbu včetně servisu na dálku, opravy, školení atd. Dodavatel sám na to nemusí mít kapacitu, a proto jsou často využíváni externí specialisté. Roste význam kyber-fyzických systémů a digitálních dvojčat.

Zaměřeno na procesy obrábění a zpracování kovů

Veletrh METAV se tradičně zaměřuje na celý proces kovoobrábění a zpracování kovů. Již na minulých veletrzích se hodně hovořilo o tématech, jako jsou průmysl 4.0, propojená výroba, správa dat, cloudové aplikace nebo kybernetická bezpečnost. O těchto tématech se bude diskutovat i na akci METAV Digital. [Tisková zpráva VDW, leden 2021.]

(Bk)